

ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಾರದಂತಹ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಸಾಲದಕ್ಕೆ, ನಾವು ಪತ್ರಕರ್ತರು, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಮಳೆಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿ ಅನ್ನುವವರು. ನಾವೇ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?’

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅವರ ನೀರಿನ ಕನಸನ್ನೂ ನನಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮಳೆನೀರಿಗೊಂದು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯದಕ್ಕೊಂದು - ಹೀಗೆ ಮನೆ ಕೆಳಗೇನೇ ಎರಡು ಟಾಂಕಿಗಳು. ಎರಡೂ ಸೇರಿ 40 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಆಗಬಹುದು. ಓವರ್‌ಫ್ಲೋ ಆಗುವ ಮಳೆನೀರು ಕೊಳವೆಬಾವಿಯ ಉದರ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕೊಳವೆಬಾವಿಯ ನೀರೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಗೃಹಪ್ರವೇಶದಂದು ಸಿದ್ಧಣ್ಣ-ಪಾರ್ವತಿ ದಂಪತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಳೆನೀರು ಕುಡಿಸಿದ್ದರು. ತನಗೆ ಅಪಕಾಶ ಸಿಕ್ಕ ಎಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಳೆಕೊಯ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಹೇಳುವುದು ಸಿದ್ಧಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಸಂತಸದ ವಿಚಾರ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೀರೂರಿನ ಅಶೋಕ್ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹುಳಿಯಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯ ಬಿಸಿ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ತಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಗರಿಗೆದರಿದ ಕನಸು ಈ ನೂತನ ಗೃಹದ ನಡುಮನೆಯ ಕೆಳಗಿನ 48 ಸಾವಿರ ಲೀಟರಿನ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸಿದ್ಧಣ್ಣ ಅವರ ಮನೆಯ ಭೂಗತ ಟಾಂಕಾದಿಂದ ನೀರೆತ್ತಲು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಪಂಪ್

‘ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೋಣೆ’ಯಾಗಿ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ನೀರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಟಾಂಕಿ - 20 ಸಾವಿರ ಲೀಟರಿನದ್ದು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಶೋಕ್ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೋಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ನೀರಪ್ಪೀತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅಶೋಕ್ ಹಿಂದೆ ಬರಬಾರಿ ಹುಳಿಯಾರಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆರ್ಸೆನಿಕ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ಯುಕ್ತ ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಬೇಸರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಮಳೆಕೊಯ್ಲು ಮಾಡೋಣ ಸರ್’ ಎಂದು ಮೇಲಿನವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರಾಜ

ರೆಡ್ಡಿ, ಎಸ್. ವಿಶ್ವನಾಥರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಜಲಜಾಗೃತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ತನ್ನದೇ ಆದ ‘ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೋಣೆ’ಯ ಕನಸು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ

ಅಶೋಕ್ ಅವರ ಪತ್ನಿ ನಂದಾ ಕುದುರೆಮುಖಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಕಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಮಳೆನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ ಎಂಬ ನಿಲುವು. ಇಬ್ಬರೂ ದೇವರಾಜ ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಟಾಂಕಾದ ಅನುಭವ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಇಷ್ಟ ಎಷ್ಟಿದೆ ನೋಡಿ. ಬೋರ್‌ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಕಿರಿಕಿರಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು, ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಕುದುರೆಮುಖಿದಿಂದ ಊರಿಗೆ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೀರೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ತಪ್ಪೆ 10-15 ಬಾಟ್ಲಿ ಮೆದುನೀರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

‘ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೋಡದೆ ಮನೆ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೀಯಾ’ - ಹಲವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಶೋಕ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇ ಮಳೆನೀರಿನಿಂದ. ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾ? ಒಂದು ಸಂಪ್ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ನೆರೆಮನೆಯವರ ಚಾವಣಿ

ಬರಬಹುದು. ಅನುಕೂಲತೆ ಇರುವವರು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮಳೆನೀರ ಅಗತ್ಯ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಟಾಂಕಾದ ಗಾತ್ರ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

- ◆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲೇ ಈ ‘ನೀರಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್’ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಗುಣಗಳೇನು? ‘ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅದು ಬಹಳ ಸುರಕ್ಷಿತ. ಗೃಹಣಿಯರಿಗೆ ಬೇಕೆಂದಾದಾಗ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಾರದೇನೇ ನೀರೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮನೆಯೂ ತಂಪಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ’ ಎನ್ನುವ ದೇವರಾಜ್ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ, ‘ಮನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನೊಂದಿಗೇನೇ ಸೇರಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ, ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರ ಪಕ್ಕದ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ 40 ಶೇಕಡಾ ಖರ್ಚಿನ ಉಳಿತಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ.’

- ◆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗಲೇ ‘ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೋಣೆ’ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿರುವ ಸವಾಲುಗಳೇನು?

ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಹಲವೆಡೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚಿನವರೂ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಈ ಸುಸ್ಥಿರ ಉಪಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ‘ನೀರು ಸೋರಿಬಹುದು’, ‘ಕಟ್ಟಡದ ಭದ್ರತೆಗೆ ರಿಸ್ಕ್’ ಇತ್ಯಾದಿ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವವರೂ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಬರಹೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೊಸ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಈ ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೋಣೆ ಒಂದು ಜಲವಿಮೆ. ಅಂಥವರು ಕನಿಷ್ಠ ಕುಡಿಯಲು, ಅಡುಗೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆ ಹಿಡಿಯುವ ಸಂಪ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಗತ್ಯದ್ದೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಆಗಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಗಳು, ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಟಾಂಕಾದ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತಿತರ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅಲ್ಲಿ ಟಾಂಕಾ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಅನುಭವಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಮೂಲಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

- ◆ ನೀರು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮಳೆನೀರಿನ ಟಾಂಕಿ ಎಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುವ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

- ◆ ‘ಟಾಂಕಾದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ನೀರು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?’

ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರಿಸಿದರು ದೇವರಾಜ್, ‘ನೀರು ಹಿಡಿಯುವ ತಾರಸಿ, ಫಿಲ್ಟರ್, ಟಾಂಕಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಟಾಂಕಾದ ಬಾಗಿಲು ಆಗಾಗ ತೆರೆದು ಮುಚ್ಚುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ನೀರು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೈರ್ಮಲ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಕೈ ಪಂಪು ಅಥವಾ ಮೋಟಾರ್ ಮೂಲಕ ನೀರೆತ್ತುವುದಾದರೆ ಓಕೆ. ಮಾನವಬಲದಿಂದ ಎತ್ತುವುದಾದರೆ ಟಾಂಕಾ ಮಲಿನ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಮಳೆನೀರು ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ, ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಸೆಲ್ಯುಡ್ ಸ್ಪಿಪ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.’

- ◆ ‘ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೋಣೆ’ಯ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬಳಸಬಹುದು?’

‘ಸೂಚಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದರೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಗಂಗಮ್ಮನ ಕೋಣೆಗೇ 9 ವರ್ಷ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಳೆ ಬರುವಾಗ ನನ್ನ 40 ಸಾವಿರ ಲೀಟರಿನ ಟಾಂಕಾದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ನೀರು ಉಳಿದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಲ್ಲಿ ಒಂಟು ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನದೂ ಸೇರಿದೆ’ - ದೇವರಾಜ್ ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದರು.